

ZWIĄZEK MOSTOWCÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

POLISH SOCIETY OF BRIDGE ENGINEERS
Collective Member of
International Association for Bridge and Structural Engineering

BIULETYN INFORMACYJNY

styczeń–kwiecień 2011 r., nr 1 (67)

Słowo przewodniczącego ZMRP

Szanowni i Drodzy Koleżanki i Koledzy!

To dzisiejsze, kolejne nasze spotkanie na łamach „Biuletynu” chciałbym poświęcić dwóm grupom zagadnień, w dużym stopniu ze sobą związanych. Pierwsza z nich dotyczy Konferencji Krynickiej. Cieszy udział dużej liczby Koleżanek i Kolegów. Szczególnie dziękuję tym, którzy przyjechali specjalnie na Wieczór Mostowy. To bardzo mile, że mogliśmy się spotkać. Przy okazji dziękuję sponsorom tego wieczoru, firmom Gotowski Budownictwo Komunikacyjne i Przemysłowe Sp. z o.o. z Bydgoszczy, BOGL&KRYSL k.s. Czechy oraz DOPRASTAV a.s. Słowacja, które były laureatami nagrody Dzieło Mostowe Roku. Szczegółowe informacje na temat Wieczoru Mostowego podaje w swojej publikacji w tym „Biuletynie” sekretarz Związku, kolega Wojciech Średniawa. Przy okazji dziękuję wszystkim Kapitułom za trud wyłonienia laureatów; to ważna i odpowiedzialna praca. Dodam jeszcze miłą informację, że nasz Kolega, prof. Tomasz Siwowski, został laureatem tegorocznej nagrody PZITB im. prof. Wacława Żenczykowskiego. Gratulujemy.

Kolejna Konferencja Krynicka odbędzie się we wrześniu 2011 r. Organizuje ją ośrodek rzeszowski. Przewiduje się, że w programie przyszłorocznej Konferencji będzie co najmniej jedna sesja poświęcona problematyce obiektów mostowych. Proszę wszystkich o wzięcie tego pod uwagę w planach publikacyjnych. Powinniśmy pokazać, jakimi problemami współcześnie zajmuje się środowisko mostowe i jak te problemy rozwiązuje.

Druga grupa zagadnień jest związana również z konferencjami, seminariami, sympozjami, „Dniami”, szkoleniami i innymi formami zorganizowanych spotkań merytorycznych. Jest ich bardzo dużo. Każdy Oddział „coś” organizuje. O konferencjach o zasięgu ogólnokrajowym informują stosowne komunikaty. Są one ważne i przyczyniają się do podniesienia poziomu, a zwłaszcza jakości polskiego mostownictwa. Jeździliśmy i jeździmy do różnych krajów. Widać jak na dłoni, że pod względem jakości nie ustępujemy innym. Oprócz niewątpliwych zasług wykonawców, inwestorów i projektantów, można również powiedzieć, że do poprawy jakości polskiego mostownictwa przyczyniły się różnego rodzaju zorganizowane formy spotykania się środowiska mostowców. Błędne jest twierdzenie, że na ten cel nie warto wydawać pieniędzy. Bez tego sami byśmy się skazywali na zaściankowość.

W tym kontekście ważną rolę odgrywają także konferencje i inne zorganizowane spotkania o zasięgu lokalnym. Trudno, aby we wszystkich uczestniczyć. Jest ich dużo i nie zawsze starcza czasu. Dlatego proszę Organizatorów tych przedsięwzięć, aby – niezależnie od rozsyłanych komunikatów i zaproszeń przed konferencją – przekazywali choćby krótką informację do „Biuletynu” na temat problematyki konferencji. Wówczas zainteresowane osoby będą mogły poprosić o materiały konferencyjne, aby zapoznać się z problematyką szczególnie im przydatną.

Kazimierz Furtak

„Wieczór Mostowy 2010” w Krynicy

Kolejny raz spotkaliśmy się w gronie przyjaciół mostowców i sympatyzujących z nami kolegów – uczestników Konferencji Krynickiej 2010 (19–24 września). Na konferencji mostami zajmowano się głównie w części ogólnej w ramach sesji związanych z problemami naukowo-badawczymi budownictwa oraz inżynierią drogową i mostową. Część problemowa konferencji odbywała się pod hasłem „Diagnostyka, monitoring i modernizacja eksploatowanych obiektów budowlanych”, co oczywiście również dotyczy w znacznej mierze mostów.

Tym razem nasz „wieczór mostowy” odbył się w pomieszczeniach kompleksu Hotelu MOTYL. Uczestniczyli w nim przedstawiciele środowiska projektantów, wykonawców, administracji oraz naukowcy związani z problematyką mostów. Dopisali również uczestnicy konferencji nie związani z branżą mostową. Część oficjalną tradycyjnie prowadził przewodniczący Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej, rektor Politechniki Krakowskiej, prof. *Kazimierz Furtak*. Jej program obejmował przedstawienie laureatów, wręczenie nagród i krótki wykład prof. *Barbary Rymczy* na

temat: *Jerzy Rams, Andrzej Topolewicz, Janusz Wasilkowski, Adam Wysokowski, Henryk Zobel*. Za Dzieło Mostowe roku 2009 statuetki (rzeźby ręcznie wykonane przez artystę rzeźbiarza prof. *Stefana Douśę*) otrzymali: Firma *Gotowski Budownictwo Komunikacyjne i Przemysłowe Sp. z o.o.* z Bydgoszczy, za estakadę przez rzekę Łobżankę w ramach budowy obwodnicy miasta Wyrzysk – w kategorii wdrożenie nowych technologii realizacji, nowych rozwiązań konstrukcyjnych mających istotny wpływ na postęp w polskim mostownictwie oraz wspólnie firmy *BOGL&KRYSL k.s.* z Czech oraz *DOPRASTAV a.s.* ze Słowacji za tunel drogowy *EMILIA* w Lalikach – obiekt o nowatorskich rozwiązaniach konstrukcyjnych i technologicznych, dobrze wpisujący się w otoczenie. Równocześnie dyplomami zostali uhonorowani: projektant obiektu mgr inż. *Witold Doboszynski* i projektant montażu mgr inż. *Włodzimierz Sokolowski* (estakada przez rzekę Łobżankę) oraz projektant obiektu mgr inż. *Czesław Poledniok* (tunel w Lalikach).

Następnie wręczono medale Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej „Za wybitne osiągnięcia w polskim mostownictwie”. Medale te przyznaje Kapituła pod przewodnictwem aktual-

Miejsce „wieczoru mostowego” – Hotel MOTYL w Krynicy. Wszystkie fotografie wykonał autor informacji

Sala seminarijna podczas części oficjalnej „wieczoru mostowego”

temat mostu Jagielly przez Wisłę – w 600-lecie rocznicy Bitwy pod Grunwaldem.

Wieczór mostowy, po krótkim powitaniu wielu znakomitych gości, rozpoczął się od wręczenia corocznych nagród, medali i dyplomów.

Laureatów statuetek za Dzieło Mostowe Roku dla firm projektowych i wykonawczych ogłosił i przedstawił przewodniczący Kapituły Konkursowej prof. *Marek Łagoda*. W składzie tej Kapituły są koledzy: *Edmund Budka, Andrzej Niemierko, Wiesław Pomy-*

nego przewodniczącego Związku. W skład Kapituły wchodzi obecnie koledzy: *Kazimierz Flaga, Kazimierz Furtak* (przewodniczący) *Grzegorz Głowacki, Stefan Jendrzejek, Dariusz Kaczyński, Julian Kołosowski, Wojciech Radomski, Jan Siuda, Janusz Szelka, Krzysztof Żółtowski*. Laureatami medalu zostali koledzy: *Michał Czerniak* (z Oddziału Warszawskiego ZMRP) za zasługi dla rozwoju mostownictwa i budowę mostów nad przeszkodami, na które trafiają osoby niepełnosprawne oraz *Marceli Dziurła* (z Oddziału Świętokrzyskiego ZMRP) za organizację i wieloletnie kierowanie Zakładem Mostów Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach, osiągnięcia w projektowaniu mostów i działalność organizacyjną w Sekcji Techniki Mostowej SITK i ZMRP. Wręczenie medali (medal dla kolegi *M. Czerniaka* odebrał kolega *Piotr Rychlewski*) zostało poprzedzone krótkimi wystąpieniami charakteryzującymi laureatów i ich dokonania. Były to wypowiedzi kolegów: *Andrzeja Niemierko* (z Oddziału Warszawskiego) i *Mariana Skawińskiego* (z Oddziału Świętokrzyskiego). Zawierały one wiele ciekawych faktów i nacechowane były aurą serdeczności i autentyczności, jaką może dawać tylko wieloletnia koleżeńska znajomość. Jak dotychczas, medale i statuetki wykonał rzeźbiarz prof. *Stefan Douśa* z Politechniki Krakowskiej.

Ostatnim akcentem związanym z uhonorowaniem osób związanych z mostownictwem była nagroda im. prof. *Mieczysława Rybaka* za wybitne osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju polskiej

Statuetki projektu prof. *Stefana Dousy* (każda niepowtarzalna, wykonywana ręcznie)

Dr inż. *Andrzej Niemierko* – przewodniczący Kapituły Nagrody im. prof. M. Rybaka

techniki mostowej. Wyjątkowość tej nagrody polega na ograniczeniu regulaminowym dotyczącym wieku nominalnego do 45 lat. Kapitułę tej nagrody tworzą koledzy: *Kazimierz Flaga, Jan Kmita, Marek Lagoda, Andrzej Niemierko* (przewodniczący), *Marian Skawiński, Witold Wołowicki i Andrzej Topolewicz*. Tegorocznym laureatem został absolwent Politechniki Gdańskiej, pracownik Transprojektu Gdańsk mgr inż. *Adam Nadolny*. Sponsorem nagrody był MOSTOSTAL Warszawa, Pion Budownictwa Inżynierskiego.

Zwienieczeniem części oficjalnej „wieczoru mostowego” był wykład prof. *Barbary Rymczy*. Przypomni-

Mgr inż. *Marek Gotowski* – prezes firmy nagrodzonej Statuetką ZMRP za Dzieło Mostowe Roku

on nam początki państwowości naszej ojczyzny, wzbogacił naszą wiedzę z historii mostów łyżwowych i pontonowych, służących do przepraw wojskowych, a także unaoczniał słuchaczom jak udanie można łączyć naukowe pasje badacza historyka, mostowca i popularyzatora wiedzy.

Po wykładzie przewodniczący ZMRP prof. *K. Furtak* podziękował wszystkim za obecność i zaprosił na część nieoficjalną – sponsorowaną przez laureatów nagrody Dzieło Mostowe Roku, firmy: GOTOWSKI Budownictwo Komunikacyjne i Przemysłowe Sp. z o.o. z Bydgoszczy, BOGL&KRYSL k.s. Czechy wraz z DOPRASTAV a.s. Słowacja.

Wypełniona po brzeży sali konferencyjna (ponad 250 osób) znów okazała się trochę za małą, aby pomieścić wszystkich zainteresowanych „wieczorem mostowym”.

Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji tego spotkania, przybyli na nie z najdalszych krańców Polski i uświetnili je swoją obecnością.

Wojciech Średniawa

Laureaci nagród i medali ZMRP w 2010 r.

Michał Czerniak (z Oddziału Warszawskiego ZMRP). Medal Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej otrzymał za zasługi dla rozwoju mostownictwa i budowę mostów nad przeszkodami, na które trafiają osoby niepełnosprawne oraz za zaangażowanie i działalność społeczną w Zarządzie Oddziału.

Michał Czerniak urodził się w 1926 r. Należy do pokolenia, którego dojrzewanie i kształtowanie osobowości oraz postawy życiowej przypadło na lata II wojny światowej. Kilkunastoletni *Michał* został listonoszem Poczty Powstańczej. To była szkoła rozwijająca umiejętność dostrzegania potrzeby innych i im służenia, niezależnie zagrożenia własnego życia. Studia wyższe *Michał Czerniak* ukończył w 1952 r. w Politechnice Warszawskiej na Wydziale Budownictwa Lądowego. W owych latach pierwsze zatrudnienie było wynikiem nakazu pracy; *Michała* skierowano do Łodzi, ale udało się pozostać w Warszawie i zająć technologią produkcji betonu oraz konstrukcjami sprężonymi. W ciągu kilku lat pracy w Warszawskich Zakładach Betonu i Strunobetonu nabył

wiedzę i doświadczenie, które uczyniły Go cenionym fachowcem, wykorzystywanym podczas uruchamiania i rozwijania prefabrykacji elementów sprężonych. Były to m.in. Krakowska Wytwórnia Strunobetonów, betoniarnia w Falenicy i Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego KABLOBETON w Warszawie, Stacja Doświadczalna Strunobetonów w Łodzi.

W roku 1962 inż. *M. Czerniak* podjął pracę w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN, gdzie w zespole prof. *Stanisława Kajfasza* zajął się konstrukcjami sprężonymi, szczególnie mostowymi. Od roku 1981 pracował w Instytucie Badawczym Dróg i Mostów, w Zakładzie Mostów kierowanym przez prof. *Mieczysława Rybaka*; przez kilka lat był jego zastępcą.

W latach 1976–1990 był sekretarzem Zespołu Badań Doświadczalnych Konstrukcji Inżynierskich PAN.

We wrześniu 1987 roku, wykonując pracę w czasie podróży służbowej, uległ wypadkowi, w którego wyniku utracił wzrok. Kontynuowanie pracy inżyniera mostowca było już niemożliwe. Pierwsze miesiące były nadzwyczaj trudne, trzeba było dostosować psychikę do nowych warunków życia. Wtedy doświadczył, jak trudno żyć i poruszać się w świecie nie przystosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. Z dawnych lat służby harcerek i aktywności zawodowej pozostała ogromna pasja pracy, nadzwyczajna ilość energii i nabyta w młodości potrzeba służenia innym. Stąd pomysł podjęcia działalności na rzecz osób niepełnospraw-

nych. *Michał Czerniak* utworzył przy Polskim Związku Niewidomych Grupę Roboczą „Widziane z chodnika”. Zgromadził wokół siebie grupę ludzi doświadczonych przez los i tych, którzy swą sprawnością chcą służyć innym. Grupa działa już ponad 20 lat. Zajmuje się pokonywaniem i likwidacją barier, na jakie osoby niepełnosprawne napotykają. Przygotowanie zawodowe i wieloletnia praca *Michała Czerniaka* w obszarze budownictwa komunikacyjnego zaważyły na wyborze kierunku działania Grupy. Jest to usuwanie przeszkód w ruchu pieszym, szczególnie uciążliwych dla osób niepełnosprawnych.

Trzeba wyraźnie podkreślić, że po dramatycznym przerwaniu pracy inżyniera mostowca, *Michał Czerniak* zaczął budować mosty nad przeszkodami, które dotychczas blokowały drogę osób

Marceli DZIURLA (z Oddziału Świętokrzyskiego ZMRP). Medal Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej otrzymał za organizację i wieloletnie kierowanie Zakładem Mostów Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach, osiągnięcia w projektowaniu mostów i działalność organizacyjną w Sekcji Techniki Mostowej SITK i ZMRP.

Marceli Dziurla rozpoczął pracę naukową i dydaktyczną na Politechnice Gdańskiej niezwłocznie

po ukończeniu studiów na Wydziale Budownictwa Lądowego w 1954 roku. W roku 1967 obronił pracę doktorską. W roku 1969 przeniósł się do Kielc, gdzie brał czynny udział w organizacji Zakładu Mostów Politechniki Świętokrzyskiej, którym kierował do czasu przejścia na emeryturę w 1995 roku. Był też dziekanem Wydziału Budownictwa Lądowego. W 1974 roku odbył roczny staż naukowy w Anglii. W czasie 40 lat pracy dydaktycznej wypromował 2 doktorów oraz 80 magistrów inżynierów o specjalności mostowej. Jest autorem 30 publikacji. Kierował wieloma tematami

Adam NADOLNY (z Oddziału Gdańskiego ZMRP). Nagrodę im. prof. Mieczysława Rybaka otrzymał za wdrażanie nowych technologii. Wprowadził w szerokim zakresie do polskiego mostownictwa konstrukcje typu extradosed, które są znane z ekonomicznych walorów, pozwalających znacznie zmniejszyć ilość betonu w konstrukcji i ograniczyć obciążenia na podpory w obiektach sprężonych o znacznej rozpiętości przęseł – pomiędzy 60

a 250 m. Tego rodzaju obiekty są coraz częściej stosowane na świecie jako alternatywa mostów podwieszonych, między innymi z powodu dużo prostszej metody wznoszenia.

Mgr inż. *Adam Nadolny* zaprojektował mosty o konstrukcji extradosed:

- przez Wartę w Koninie, o rozpiętości przęsła 80 m (obiekt wybudowany), nagrodzony przez ministra infrastruktury,
- przez Motławę w ciągu Południowej Obwodnicy Gdańska, o rozpiętości przęsła 135 m (obiekt w trakcie budowy),
- przez Wisłę koło Kwidzyna (projekt budowlany), o rozpiętości dwóch przęseł 2×204 m (projekt wykonawczy opracował inny projektant).

niepełnosprawnych ku normalniejszemu życiu. Działalność ta jest dostrzegana przez środowiska zajmujące się osobami niepełnosprawnymi. W roku 2005 *Michał Czerniak* został wyróżniony tytułem „Człowiek bez barier”, a w roku 2009 otrzymał dyplom Polskiego Związku Niewidomych za **wieloletnie zaangażowanie i pionierskie prace służące przekształcaniu przestrzeni publicznej na bardziej przyjazną osobom z dysfunkcją wzroku.**

Michał Czerniak jest aktywnym członkiem ZMRP. Uczestniczy w działalności Oddziału oraz w spotkaniach na szczeblu krajowym (np. Krajowych Zjazdach Delegatów) zgłaszając wnioski dotyczące rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych w obszarze mostownictwa.

badawczymi, głównie z zakresu mostownictwa. Najważniejsze z nich dotyczyły uciążliwych przęseł mostowych. Za pracę dydaktyczno-wychowawczą otrzymał wiele wyróżnień i odznaczeń, między innymi Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej, nagrody ministra. Poza działalnością dydaktyczną i naukową, *Marceli Dziurla* jest cenionym projektantem. Ze względu na zdolności artystyczne, specjalną uwagę zwraca na estetykę projektowanych obiektów. Ta działalność zaowocowała licznymi nagrodami i wyróżnieniami. Są to między innymi wyróżnienia w konkursach na mosty przez Wisłę w Anopolu w 1962 roku i w Zakroczymiu w 1972 roku.

Jest autorem około 20 ważniejszych projektów obiektów mostowych na drogach krajowych i kilkudziesięciu innych projektów i ekspertyz. Jednym z efektywniejszych jest projekt wiaduktu nad ulicą Radomską w Kielcach, oddany do użytku w 2006 roku. W latach 1982–1985 przebywał na trzyletnim kontrakcie w Iraku, gdzie poszerzał swoje umiejętności w zakresie projektowania i budowy obiektów inżynierskich na 150-kilometrowym odcinku autostrady.

Oprócz działalności zawodowej *Marceli Dziurla* intensywnie uczestniczy w życiu organizacyjnym środowiska mostowego. Współtworzył w Kielcach Oddział Sekcji Mostowej SITK i Oddział Świętokrzyski ZMRP, będąc przez kilka kadencji przewodniczącym Zarządu Oddziału.

Adam Nadolny urodził się 30 sierpnia 1970 r. w Człuchowie. Studia na Politechnice Gdańskiej ukończył w 1996 r. W latach 1996–2009 pracował w Transprojekcie Gdańskim jako asystent, projektant i kierownik zespołu projektowego. W czasie 13 lat pracy w brał udział w projektowaniu kilku ważnych inwestycji drogowych, między innymi:

- estakady na Trasie Siekierkowskiej w Warszawie – 2 obiekty o długości 260 m,
- część zalewowa mostu Siekierkowskiego (współautor),
- obiekty na Południowej Obwodnicy Gdańska, w tym wiadukt lukowy o rozpiętości 84 m, estakada o długości 2,75 km,
- projekt mostów i wiaduktów na autostradach A1, A2 i A4,
- wiadukt lukowy o rozpiętości 56 m w Nowym Dworze Gdańskim (nagroda w konkursie PZITB „Budowa Roku”).

Obecnie jest współwłaścicielem i pracownikiem firmy Mosty Gdańsk, w której opracował między innymi:

- projekty wykonawcze estakad E1 i E3 oraz projekty technologiczne nasuwania konstrukcji przęseł estakad i mostu Rędzińskiego przez Odrę w ramach budowy autostradowej obwodnicy Wrocławia (obiekty w realizacji),
- projekt wykonawczy technologiczny budowy przęsła mostu w ciągu autostrady A1 pod Toruniem (obiekt w realizacji),
- projekt technologii budowy przęsła estakady WA-458 w ciągu A1 w Gliwicach, o długości 1,665 km (obiekt w realizacji).

Mgr inż. *Adam Nadolny* należy do grona elity młodych polskich inżynierów mostowych.

XVI wyprawa mostowa „Słowenia 2010”

17–25 lipca 2010 r. Katedra Budowy Mostów i Tuneli Politechniki Krakowskiej zorganizowała kolejną, już XVI naukowo-dydaktyczno-szkoleniową wyprawę mostową na obiekty mostowe Europy. Wyprawa odbyła się pod opieką merytoryczną prof. dr hab. inż. Kazimierz Flagi – *spiritus movens* wypraw mostowych, o tradycji sięgającej początku lat dziewięćdziesiątych XX w. (w archiwalnych numerach „Biuletynu ZMRP” można odnaleźć wiele szczegółowych relacji z wcześniejszych podróży). Kierownictwo tegorocznej wyprawy objął dr inż. Marek Panitak, adiunkt w Katedrze Budowy Mostów i Tuneli.

Trasa XVI wyprawy prowadziła przez mosty, wiadukty, drogi, autostrady i tunele Słowenii. Niemniej jednak, realizację programu mostowego rozpoczęto tuż za granicami Polski, na obiektach mostowych w ciągu czeskiej autostrady D1 (północny odcinek autostrady

w pobliżu miast Stary Bohumin i Ostrava). Kolejnymi przystankami były już obiekty mostowe Słowenii: mosty w największych miastach Słowenii, począwszy od Mariboru, przez mosty Lublany (stolicy państwa), po mosty w małych malowniczych miasteczkach Ptuj, Zidani Most, Novo Mesto, Brežice oraz Škofja Loka (Biskupia Łąka) – najbardziej urokliwego miasta Słowenii. Na trasie Wyprawy znalazły się obiekty przekraczające główne rzeki Słowenii (Mura, Drawa, Sawa, Socza, Krka, Sawinja) oraz mosty, wiadukty, galerie i tunele w ciągu przykładowych słoweńskich autostrad.

Do najbardziej spektakularnych obiektów mostowych zawieszonych podczas wyprawy zaliczyć należy: 1) nowoczesne mosty i wiadukty na terenie Czech zrealizowane według technologii podwójnego zespolenia oraz CFST; 2) mosty Mariboru przez Drawę – stalowe, kratownicowe mosty łukowe z jazdą górą, betonowy

Podwójnie zespolony most autostradowy przez Odrę w ciągu autostrady D1, Stary Bohumin, Czechy

Podwieszony most autostradowy przez Odrę i jezioro Antoszowickie w ciągu autostrady D1, Antoszowice, Czechy

Podwójnie zespolony, skrzynkowy, sprężony most autostradowy przez Odrę w ciągu autostrady D1, Ostrava, Czechy

Podwójnie zespolony wiadukt nad autostradą D1, Tišice, Czechy

Wiadukt nad drogą ekspresową R52 wykonany według technologii CFST, Bratčice, Czechy

Most autostradowy przez Murę, Bakovci

Most Puš przez Dravę, Ptuj

Drogowy most marszałka Tity przez Dravę, Maribor

Łukowy most kolejowy przez Dravę, Maribor

Łukowy most drogowy przez Dravę, Maribor

Kładka dla pieszych „Studuška” przez Dravę, Maribor

Łukowy most przez Savinję, Zidani Most

Łukowy most przez Sawę, Zidani Most

Stary most przez Sawę i Krkę (1906 r.), Brežice

Kładka dla pieszych przez Krkę, Kostanjevica na Krki

Most przez Krkę, Kostanjevica na Krki

Most Kandijski (1898 r.) przez Krkę, Novo Mesto

Most Potrójny (Trimostovje) przez Lublanicę, Lublana

Most Smoczy przez Lublanicę, Lublana

Kładka dla pieszych przez Selšką Sorę, Škofja Loka

Most Kapucyński przez Selšką Sorę, Škofja Loka

Diabelska kładka przez Poljanską Sorę, Škofja Loka

Wiadukt Ęrni Kal, Ęrni Kal

Łukowy most drogowy przez Soczę, Solkan

Most kolejowy Solkan przez Soczę, Solkan

Most Napoleona przez Soczę, Kobarid

most podwójny (most o dwóch pomostach przeznaczonych dla ruchu miejskiego), stalowa kładka dla pieszych (studenci Footbridge) nagrodzona w konkursie Footbridge Awards 2008; 3) most Puł przez Drawę w Ptuj – pięcioprzęsłowy obiekt extradosed, nazwany na cześć znanego słoweńskiego mechanika i wynalazcy *Janeza Puha* (ang. Johann Puch); 4) secesyjne mosty Lublany przez Lublanicę – most Potrójny, most Szewców, most Smoczy; 5) wiadukt Ęrni Kal – 12-przęsłowy wiadukt betonowy o długości 1065 m (rozpiętość przęsła głównego 140,0 m, wysokości najwyższego filara 87,5 m); 6) most Solkan przez Soczę – drugi co do rozpiętości przęsła kamienny most łukowy na świecie (pierwszy w tej kategorii wśród mostów kolejowych).

Bogata była również część turystyczna wyprawy. Zwiedzono takie miejsca turystyczne, jak skansen w Filovci – centrum garncarstwa słoweńskiego, zamek i muzeum regionalne w Ptuj, klasztor Kartuzów w Pleterie, Logarska Dolina – spacer do wodospadu Rinka oraz podziwianie najpiękniejszego krajobrazu górskiego w Europie, Lublana – spacer po mieście, Škofja Loka – spacer po starówce, Lipica – zwiedzanie hodowli białych koni rasy Lipicaner, Dolenji Novaki – zwiedzanie szpitala partyzanckiego „Franja” (Bolnica Franja) z czasów II wojny światowej, ukrytego w malowniczym górskim wąwozie, Secovlje – wizyta w Muzeum Produkcji Soli, Piran, Izola, Koper – spacer uliczkami miast wybrzeża adriatyckiego, jaskinie Škocjanske – zwiedzanie najważniejszego podziemnego fenomenu Krasu słoweńskiego wpisanego na listę UNESCO, dolina Bohinj – wycieczka kolejką linową na górę Vogel (1535 m), podziwianie jeziora Bohińskiego oraz panoramy Alp Julijskich, Bled – zwiedzanie zamku Bled, wycieczka łodzią na wy-

spę na jeziorze Bled z Kościołem Wniebowzięcia NMP, Planica – wizyta na największej na świecie skoczni narciarskiej „Letalnica”.

Tradycyjnie podczas wizyt na obiektach mostowych oraz w trakcie przejazdów w autokarze były prowadzone prelekcje i dyskusje dotyczące rozwiązań konstrukcyjnych zastosowanych w zwiedzanych obiektach. Odbywały się również liczne odczyty, prowadzone przez pilota wyprawy *Franciszka Brodzkiego*, przybliżające historię, politykę, gospodarkę, religię, kulturę i sztukę Słowenii oraz odsłaniające subtelności jej zróżnicowania geograficzno-przyrodniczego i narodowościowego.

Wyprawa była bardzo intensywna. Bogaty dziewięciodniowy program dostarczył uczestnikom wielu wrażeń i inspiracji. Przejechano 3350 km przez Czechy, Austrię i Słowenię, z czego 1650 km na terenie Słowenii. Zwiedzono 42 obiekty mostowe, 10 miast, 21 miejsc turystycznych. W wyprawie udział wzięło 39 osób, wśród których znaleźli się: reprezentanci technicznych uczelni wyższych, mostowych firm wykonawczych, mostowych firm projektowych, przedstawiciele administracji drogowo-mostowej oraz reprezentanci nauk humanistycznych i studenci specjalności mostowej. 15 osób uczestniczyło w wyprawie po raz pierwszy, a 24 osoby po raz trzeci lub więcej. Słowenia – kraj zachowujący pewną anonimowość pod względem turystycznym – urzekła wszystkich swym pięknem i gościnnością. Urokliwe miasteczka, zielone lasy, kryształowo czyste górskie strumienie, błękitna rzeka Socza, piękne góry, malownicze doliny, liczne atrakcje turystyczne oraz wszystkie zwiedzone obiekty mostowe bez wątpienia na długo zapadną w pamięć uczestników wyprawy.

Marek Pańtak

Redakcja „Biuletynu Informacyjnego Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej”

03-301 Warszawa, ul. Jagiellońska 80, tel. 022 675 43 75, fax 022 811 17 92

e-mail: biuletyn@zmrp.pl, www.zmrp.pl

Redaktor: dr inż. Wojciech Średniawa Współpraca: mgr inż. Piotr Rychlewski

Wydawca: Fundacja PZITB Inżynieria i Budownictwo, 00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14